

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08100009 - 35	
DATO 18 JAN. 2009	
AN	EKSP.

Statnett

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 dep
0033 OSLO

Saksbeh./tlf.nr.:
Lars Olav Askheim /
+4722527019

Vår ref./ dok. id.:
1400524
Vår dato:
13.01.2010

Høring elmarkedspakke 3

Vi viser til brev fra Olje- og energidepartementet 2. september 2009 vedrørende høring av den tredje elmarkedspakken.

Statnett har tidligere sendt en høringsuttalelse 27. november 2008 hvor vi slo fast at vi i all hovedsak er positive til forslagene fra Kommisjonen. Vi påpekte imidlertid at en svakhet ved forslaget var at kravet om eiermessig skille mellom TSOer og produksjon/omsetning var blitt svekket.

Når den tredje elmarkedspakken skal implementeres i norsk lov vil vi henlede oppmerksomhet mot kravene som stilles til atskillelse av monopolbasert virksomhet og konkurranseutsatt virksomhet, og hvilke konsekvenser dette vil ha for Statnett og sentralnettet.

Direktivets krav om "unbundling"

Direktivet fastsetter at eiermessig skille mellom produksjon/omsetning på den ene side og sentralnett/TSO på den annen side er hovedregelen. Eierskap til sentralnett og operatørrolle som TSO likestilles i direktivet. Slike virksomheter (TSO og energiproduksjon) kan ikke eie hverandre eller stå under felles eierskap. Det er også et forbud mot at samme person sitter i besluttede organer i TSO'er og produksjonsselskaper.

Unntak: Dersom medlemsstaten tillater det, gis det adgang til å implementere følgende unntak fra hovedregelen i nasjonal lovgivning:

1. ISO-modell (Independent System Operator ["ISO"]). I denne modellen beholder det vertikalt integrerte konsernet eierskap til nettet, men konsernet overfører systemansvaret, vedlikehold, og planlegging av nettutvikling til en uavhengig systemoperatør.
2. ITO-modell (Independent Transmission Operator ["ITO"]). I denne modellen stilles det ingen krav til eiermessig skille, men selskapet blir underlagt strengere regulering enn hva som er tilfelle i dag.

Etttersom det kun er én sentralnettoperatør i Norge, Statnett, og dette selskapet ikke er involvert i produksjon eller omsetning, er det ikke behov for å innføre disse unntakene i norsk rett.

I artikkel 9.1 står det:

"Member States shall ensure that from 3 March 2012:

(a) each undertaking which owns a transmission system acts as a transmission system operator;

....

- (c) " the same person or persons are not entitled to appoint members of the supervisory board, the administrative board or bodies legally representing the undertaking, of a transmission system operator or a transmission system, and directly or indirectly to exercise control or exercise any right over an undertaking performing any of the functions of generation or supply"

Ref bestemmelse (a)

Ordlyden forutsetter at sentralnett er eid av en TSO. Statnett eier i dag ca 90 % av sentralnett. De resterende 10% er blant annet eid av regionale vertikal integrerte selskap. Disse anleggene opereres av Statnett gjennom innleieordningen til sentralnett.

Det har vært reist tvil om innleieordningen vil være i strid med direktivet. Når direktivet transformeres til norsk rett, bør bestemmelsen blir presisert på dette området, slik at selskaper med produsentinteresser ikke lenger kan eie sentralnettanlegg. Dette vil bidra til at intensjonen om et klart skille mellom konkurranseutsatt og monopolbasert virksomhet enklere kan bli oppfylt i Norge. En slik tilpasning av direktivet til nasjonal rett er etter Statnetts oppfatning innenfor de frihetsgradene Norge har som EØS-medlem.

Ref bestemmelse (c)

Olje- og energidepartementet utpeker i dag de eiervalgte styremedlemmer i Statnett, dvs seks av ni styremedlemmer. Frem til nå har eier gjennomgående utpekt noen representanter som til daglig arbeider i energiverk. Bestemmelsen i direktivet fastlegger at det ikke lenger vil være adgang til å utpeke et styremedlem til verken rådgivende eller besluttsende organ i TSOen dersom vedkommende har direkte eller indirekte myndighet knyttet til energiomsetning eller produksjon i et energiverk.

Avsluttende bemerkninger

Statnett bidrar gjerne med utfyllende kommentarer knyttet til våre vurderinger knyttet til kravene om adskillelse mellom konkurranseutsatt virksomhet og monopolbasert virksomhet dersom det er ønskelig.

Med vennlig hilsen
Statnett SF

Astrid Skjønborg Brunt
Juridisk direktør